

Vyvrcholením celého setkání mládeže byla *Gedenkstunde* v německém parlamentu, na níž nechyběli jak kancléřka Angela Merkelová, tak spolkový prezident Joachim Gauck. Čestným hostem byla tento rok doktorka Ruth Klüger. Rakouská rodačka, která byla kvůli svému židovskému původu deportována do Osvětimi, a poté, co přežila pochod smrti, emigrovala v roce 1946 do Ameriky, vystudovala germanistiku a stala se tamější nejznámější germanistkou. Kromě výuky na nejprestižnějších amerických univerzitách celosvětově proslula jako autorka díla *Weiter leben*, v němž popsala své zážitky z války. Po svém projevu v parlamentu, kdy jí celý sál tleskal vstoje, se společně s prezidentem Bundestagu Norbertem Lammertem zúčastnila diskuse pořádané jen pro naši skupinu, během níž jsme jim mohli klást své dotazy.

Pro mne osobně bylo *Jugendbegegnung*, těchto šest dní v měsíci působících jako měsíc v šesti dnech, jednou z největších zkušeností v mém životě. Obohatilo mě nejen o nové poznatky, v jejichž prohlubování mám v plánu dále pokračovat, ale současně mě i ze všeobecnějšího hlediska — jakožto studentku historie a germanistiky — nasměrovalo a ukázalo mi nové cesty, kterými bych se v budoucnu ráda ubírala.

Andrea Stehlíková

Rethinking the Republic of Letters. New Tools, Models and Methods to Serve New Scholarly Aspirations (Warszawa, 12.-14. června 2016)

Třídenní workshop pořádala fakulta *Artes liberales* varšavské univerzity, zejména díky zprostředkování Anny Skolimowské, která se dlouhodobě věnuje vydávání korespondence polského humanisty Ioanna Dantisca (1485–1548). Jeho náplní byly v současné době tak aktuální *digital humanities*, respektive uplatnění rozmanitých moderních nástrojů při edicích raně novověkých textů, shromažďování dat o edicích a jejich další valorizaci. Během jednání se prolínaly jednak sekce věnované plánování rozmanitých projektů v rámci evropského financování (European Letters Online, Horizon 2020, Hera), věcné příspěvky historiků, knihovědců, filologů a literárních vědců a konečně vystoupení odborníků na digitalizaci a moderní média. Za všemi vystoupeními přitom tkvěla otázka, jak zpřístupňovat bohaté dědictví písemné kultury raného novověku modernímu recipientovi — a zároveň, jak pro financování náročného a nutně dlouhodobého výzkumu získat relevantní autority. Workshop, kde byli zastoupeni odborníci z Polska, Rakouska, Německa, Anglie, Nizozemí, Itálie, České republiky nebo Slovenska přitom jasně ukázal nezbytnou cestu evropeizace tohoto výzkumu.

Např. byla rozebírána otázka utváření a ukládání dat získaných rozbořením korespondence (tzv. Hydra platform, <http://projecthydra.org>), otázka normalizace dat (jako rozmanité formy osobních a místních jmen a jejich sjednocování), fungování různých digitálních veřejných knihoven (Stanford Digital Library, Oxford eResearch Center) apod. Dr. Vladimír Urbánek (Filozofický ústav AV ČR) představil rozbíhající se projekt CERIDAH (Centre for Excellent Research in Digital Arts and Humanities), jehož nositeli jsou Akademie věd České republiky (především její knihovna), Univerzita Karlova v Praze a České vysoké učení technické v Praze a který spolupracuje mj.

s oxfordskou univerzitou. Hlavním zaměřením CERIDAH jsou sociální, kulturní a intelektuální dějiny českých zemí v evropském kontextu, propojení poznatků o místech, lidech a textech a rekonstrukce jejich sítí, s nutným využitím nejmodernějších prostředků digitalizace a vizualizace. Dr. Kateřina Valentová (Historický ústav AV ČR) seznámila publikum s bio-bibliografickou databází věnovanou raně novověkým řeholníkům v českých zemích; databáze oslovila přítomné svým pečlivým zpracováním a mnoha aktuálními otázkami práce s historiografickými daty, které se zdají být v českém prostředí již do značné míry vyřešené. Howard Hotson a Thomas Wallnig představili návrh oxfordské příručky „republiky korespondence“, která by měla přispět k novému utváření výzkumu raně novověkých intelektuálů a jejich textů s využitím nejnovějších nástrojů a infrastruktury. Zdůraznili nutnost budování technického zázemí na základě vědeckých potřeb a zároveň „osvěžení“ výzkumu podle požadavků moderní doby. Příručka bude členěna na část chronologickou, geografickou, biografickou, část věnovanou korespondenčním sítím, textům, tématům, dokumentům a sbírkám a ze své podstaty bude každá její část připravována vždy za spolupráce několika autorů.

Eero Hyvönen představil databázi osob padlých ve druhé světové válce na finském území, byla prezentována Zaluského knihovna, španělští katoličtí intelektuálové v raném novověku a jejich komunikace nebo sítě učených františkánů v 16. století na Balkáně: právě tyto dílčí, dosti odlišné materie ukazují možnosti aplikace moderních technických přístupů na historických datech. Vladimír Urbánek a Lucie Štorchová se věnovali Komenského rétorickým strategiím při rozšiřování jeho korespondenční sítě, Barbara McGillivray spolu s Federicem Sangattim potom jazykové analýze textů na vybraném korpusu dopisů, ale především otázce, jak vybírat z obrovské masy korespondence ty relevantní informace, respektive klíčová slova pro další počítačové zpracování. Karen Hollewand se zase zabývala rozmanitými texty Hadriaana Beverlanda (1650–1716), který se z různých úhlů pohledu zaměřoval na otázku sexu a hříchu. Anna Skolimowska představila osobnost a dílo Ioanna Dantisca, který si dopisoval s více než 650 osobami po celé Evropě. Šíře a mnohovrstevnatost jeho kontaktů jsou obdivuhodné i vzhledem k tomu, jak je v současnosti obtížné, se všemi možnostmi moderní techniky, jeho dílo uchopit. Skolimowska mj. popsala různá úskalí měnících se editorských programů, které používala a používá se svými spolupracovníky při zpřístupňování Dantiscovy korespondence. S těmito výstupy humanitních vědců se potom prolínala např. vystoupení mediálních odborníků či designerů zaměřená především na možnou vizualizaci výsledků humanitního výzkumu v co nejpřístupnější a zároveň nejatraktivnější formě.

Setkání humanitních vědců a odborníků zaměřených na digitalizaci a vizualizaci jistě patří k trendům současnosti i blízké budoucnosti. Varšavské jednání ukázalo některé konkrétní příklady úspěšné spolupráce, ale také skutečnost, že porozumění mezi specialisty z různých oborů, různě myslícími, nebude vždy snadné.